

**MARK OCH MILJÖ**

**AFRIKANSK SVINPEST**



## AFRIKANSK SVINPEST

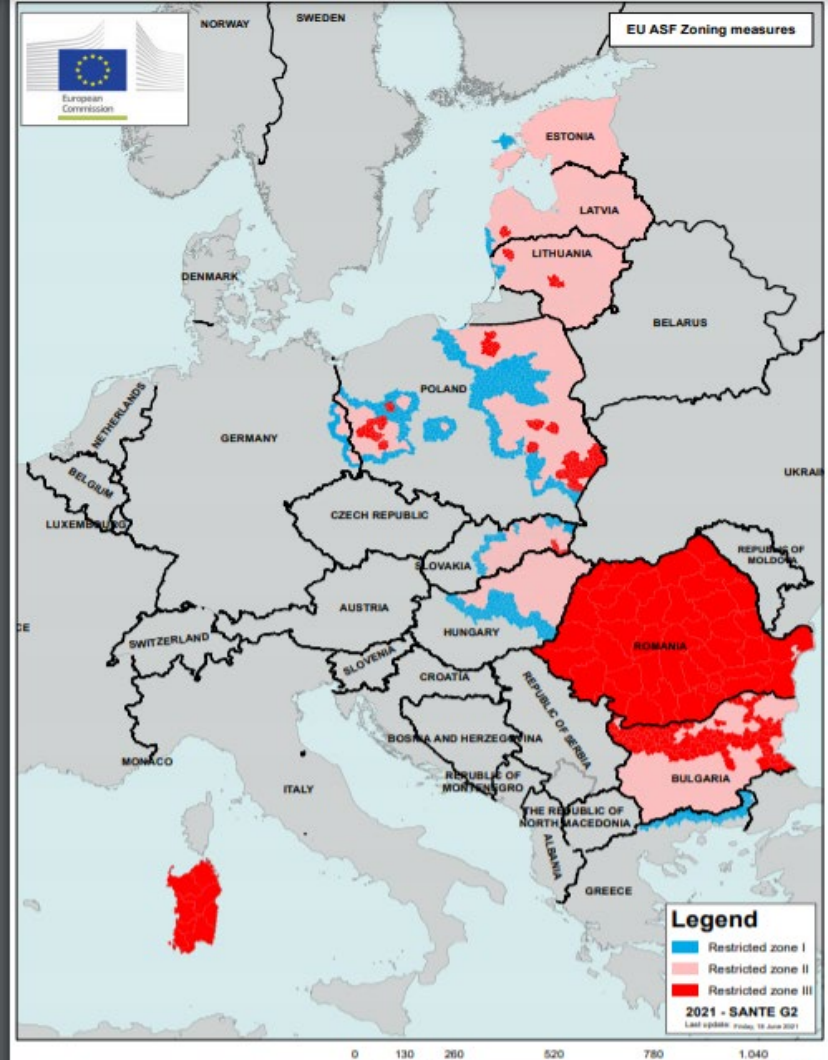
- Afrikansk svinpest finns nu i Sverige, efter att länge förekommit i vårt närområde. För att minimera risken att sjukdomen sprids ytterligare inom Sverige måste vi alla hjälpas åt med vissa åtgärder. Det handlar bland annat om att inte slänga matrester i naturen och att rengöra kläder och utrustning som använts i smittade områden i Sverige och länder där smittan finns.

## OM AFRIKANSK SVINPEST

- Afrikansk svinpest (ASF) är en smittsam och dödlig virussjukdom som drabbar tamgrisar och vildsvin. Viruset som orsakar sjukdomen är mycket motståndskraftigt och överlever länge i miljön och i kött från infekterade djur, även om köttet varit fryst. Afrikansk svinpest smittar inte till människa. Sjukdomen har tidigare inte förekommit i Sverige men kan orsaka stor skada bland våra tamgrisar och vildsvin. Den kan vara mycket kostsam att bekämpa.

## SMITTLÄGET FÖR AFRIKANSK SVINPEST

- Vi har aldrig tidigare haft afrikansk svinpest i Sverige.
- Sedan det första fallet i Europa år 2014 har sjukdomen spridit sig i Sveriges närområde. Den finns nu i till exempel Tyskland, Estland, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Bulgarien, Ungern, Ryssland och Belgien. Spridningen är snabb också i Asien. I vissa av länderna förekommer sjukdomen bara hos vildsvin, men i de flesta länder finns den hos både tamgrisar och vildsvin.



## AFRIKANSK SVINPEST (ASF) I SVERIGE

- Det första fallet av Afrikansk Svinpest (ASF) upptäcktes nu början av september 2023 . Ett nästan 100 000 ha stort skyddsområde med omfattande restriktioner inrättades för att förhindra ytterligare spridning. Myndigheten tar mycket allvarligt på det inträffade fallen och agerar kraftfullt för att förhindra att infektionen ska bli okontrollerbar.
- [Länk till karta som visar området som avses](#)
- [Länk till Jordbruksverket med mer detaljerad info](#)
- [Statens Veterinärmedicinska Anstalt](#)
- [Interaktiv karta](#)
- [Artikel i Orienteraren 2021](#)



## SÅ HÅLLER VI AFRIKANSK SVINPEST BORTA FRÅN VÅRA SVENSKA DJUR

- **Vad allmänheten kan göra**
- Släng matrester i soporna. Lämna dem inte i markerna efter en träning eller vid parkeringsplatser.
- Ta inte med korv, kött och andra charkvaror till Sverige från länder där afrikansk svinpest finns.
- Rapportera fynd av sjuka eller självdöda vildsvin till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA).
- Rengör kläder och utrustning noggrant om du varit på besök inom ett smittat område i Sverige eller i ett smittat land. Vildsvinens blod och avföring är smittförande.

## RÅD TILL ARRANGÖRER

- **Det är nu viktigt att vi inom orienteringssporten visar för våra markägare att vi tar ansvar för att inte sprida Afrikansk svinpest mellan olika områden.**
- Gör ett PM med information till deltagarna om vad ni förväntar er av dem om de ska delta på er tävling.
- Det skall läggas ut på Eventor i samband med inbjudan, bifogas till PM och anslås vid tävlingen så ingen kan komma att springa med utrustning som kan vara kontaminerad.
- Säkerställ att utländska deltagare som kommer från länder med Afrikansk Svinpest också förstår vad som förväntas av dem.
- Mat och fikaförsäljning måste ha stränga och tydliga regler för hantering av matavfall. Ingenting får bli kvar på tävlingsplatsen eller i kringliggande terräng.
- Hittar ni sjuka eller självdöda vildsvin ska du rapportera det till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA).
- **Rapportera sjuka eller döda vilda djur ([rapporteravilt.sva.se](http://rapporteravilt.sva.se))**

## RÅD TILL ORIENTERAREN

- Om du har tränat och tävlat i ett område eller områden i länder där svinpesten sprids, tvätta och torka all utrustning noggrant innan du tar ut den i den svenska naturen. Kläderna skall tvättas i 60 grader eller 40 grader och torkas luftigt i minst 7 dagar inomhus. Skorna ska tvättas noggrant och torkas luftigt inomhus i minst 7 dagar.
- Utrustning kan saneras genom att ligga i bastu, över 60 grader i minst 30 minuter.
- Om du är osäker på om utrustningen är ren nog. Köp ny utrustning.
- Kasta aldrig matrester i naturen – varenda halväten korvmacka måste tas med hem och slängas i ett sopkärl!
- Hittar du sjuka eller självdöda vildsvin ska du rapportera det till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA).
- **Rapportera sjuka eller döda vilda djur ([rapporteravilt.sva.se](http://rapporteravilt.sva.se))**



## EXEMPEL PÅ SKRIVNING I PM OCH PÅ EVENTOR

### Information med anledning av den Afrikanska svinpesten

Har du deltagit i orienteringsarrangemang eller vistats i skogen den senaste tiden i den smittade zonen kring Fagersta och Norberg eller i något område utomlands där svinpesten finns skall du följa SOFT:s rekommendationer för vad som gäller om man kan ha fått smitta på kläder och skor.

- Tvätta och torka all utrustning noggrant innan du tar ut den i den svenska naturen. Kläderna skall tvättas i 60 grader alternativt 40 grader och torkas luftigt under minst 7 dagar inomhus i rumsvärme. Skorna ska tvättas noggrant och torkas luftigt inomhus i rumsvärme under minst 7 dagar.
- Utrustning kan saneras genom att ligga i bastu, över 60 grader i minst 30 minuter.
- Om du är osäker på om utrustningen är ren nog. Köp ny utrustning.
- Använd inte köttpålägg på t.ex. smörgåsar, typ salamikorv från utlandet, som sen kan hamna på marken. Ta med alla matrester hem och/eller släng i avsett sopkärl.

## EXEMPEL PÅ SKRIVNING I PM OCH PÅ EVENTOR (ENGELSK VERSION)

Information regarding African swine fever:

If you have participated in orienteering events or have been in the forest recently in the infected zone around Fagersta and Norberg or in any foreign area where swine fever is present, you should follow SOFT's recommendations regarding possible contamination of clothing and shoes.

- Wash and dry all equipment thoroughly before taking it into the Swedish countryside. Clothes should be washed at 60 degrees Celsius or alternatively at 40 degrees Celsius and then dried in a well-ventilated area for at least 7 days indoors at room temperature.
- Shoes should be washed thoroughly and dried indoors in a well-ventilated area at room temperature for at least 7 days.
- Equipment can be sanitized by being placed in a sauna at over 60 degrees Celsius for at least 30 minutes.
- If you are uncertain about the cleanliness of your equipment, consider purchasing new equipment.
- Do not use meat products, such as salami or sausages from abroad, as sandwich fillings that may end up on the ground. Take all food residues with you and/or dispose of them in designated trash bins.

Stay cautious and follow these guidelines to prevent the spread of African swine fever.